

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 32Csp/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120255778
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Albert
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:6120255778.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou Mgr. Zuzanou Albert, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zast.: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanej: O., zast. J., o zaplatenie 736,58 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie **z a s t a v u j e** v časti o zaplatenie sumy 105,89 Eur.
- II. Súd žalobu v zvyšnej časti **z a m i e t a**.
- III. Súd **p r i z n á v a** žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu upomínaciemu dňa 28.02.2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť istinu vo výške 736,58 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 562,16 Eur od 11.12.2018 do zaplatenia, ako aj nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia. Svoj nárok žalobca odôvodnil tým, že jeho právny predchodca Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140 (ďalej tiež len „Veriteľ“) so žalovanou uzavrel dňa 07.12.2011 Zmluvu č. XXXXXXXXXR (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej jej poskytol peňažné prostriedky v tam uvedenej výške. Žalovaná poskytnutý úver riadne nesplácala. V dôsledku omeškania žalovanej Veriteľ vyhlásil dňa 20.01.2018 úver za predčasne splatný, čo žalovanej oznámil listom zo dňa 21.01.2018. Na žalobcu bola pohľadávka voči žalovanej postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.12.2018. Žalovaná suma pozostáva z istiny vo výške 562,16 Eur, riadneho úroku 99,37 Eur, úroku z omeškania 47,58 Eur a poplatkov 27,47 Eur. Žalobca si uplatnil tiež nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8 % ročne.

2. Upomínací súd vo veci rozhodol platobným rozkazom sp.zn. 12Up/434/2020 zo dňa 23.03.2020, proti ktorému podala žalovaná včas odôvodnený odpor. Podaním odporu bol platobný rozkaz zrušený a vec bola následne na návrh žalobcu postúpená na tunajší súd.

3. Žalovaná v odpore namietla, že v predloženej zmluve o úvere absentujú nasledujúce z povinných náležitostí:

- bližšia špecifikácia zmluvného úroku, teda že sa jedná o úrokovú sadzbu variabilnú, ktorú môže banka meniť ako aj podmienky, od ktorých sa odvíja jej výška (§ 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej tiež len „Zákon o SÚ“ alebo „ZSÚ“)

- právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu (§ 9 ods. 2 písm. w/ v spojení s § 10 ods. 1 písm. a/ ZSÚ),
- povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške (§ 10 ods. 1 písm. b/ ZSÚ),
- výška poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť (§ 10 ods. 1 písm. c/ ZSÚ).

4. Žalobca podľa žalovanej v podanom žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Podľa jej názoru zo strany žalobcu neboli splnené ani podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca nepredložil výzvu v zmysle § 53 ods. 9 spolu s doručenkou. Za neplatné považuje aj postúpenie pohľadávky pre rozpor s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách (ďalej tiež len „ZoB“) nemožno považovať list zo dňa 20.09.2016 označený ako „Výzva na splatenie dlžnej čiastky“ a tiež ani list 01.01.2017 označený ako „Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti“ V zmysle rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 07.08.2019 sp. zn. 15Co/240/2018 nemožno písomné oznámenia, ktoré zasielal postupca (banka) dlžníkovi (žalovanému) v súvislosti s predčasným zosplatením úveru inokedy, ak je to potrebné napr. pre účel splnenia zákonných podmienok, považovať za právne relevantnú písomnú výzvu vyžadovanú v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky. Jednoznačne ide o dve obsahovo odlišné písomnosti. Z uvedeného dôvodu žalobca nepreukázal, že by právny predchodca žalobcu postupoval v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže nepredložil výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a preto žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu, na ktorú je konajúci súd povinný prihliadať ex offico. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky, a to kumulatívne. Keďže v danom prípade neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9, právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu nezosplatený tzv. živý úver a preto nebola splnená aj ďalšia podmienka, podľa ktorej postúpiť možno len zosplatený úver.

5. Žalobca v replike k námietkam žalovanej uviedol, že § 10 ZSÚ ustanovuje povinné náležitosti pre úver formou povoleného prečerpania, čo úver poskytnutý žalovanej nie je. Náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. w) ZSÚ je obsiahnutá v časti 4 Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, ktoré žalovaná vlastnoručne podpísala a v bode 11.4 Obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) ZSÚ, t.j. bližšia špecifikácia zmluvného úroku je hneď v časti IV., kde je uvedená výška úrokovej sadzby (14,90 % p.a.) a podmienky jej uplatnenia (pevná úroková sadzba). Predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej ako „RPMN“) sú upravené v § 19 a v prílohe k ZSÚ. Úlohou predpokladov pre výpočet RPMN je určiť zložky, ktoré majú byť zahrnuté v celkových nákladoch spojených s úverom a zohľadnené pri výpočte RPMN a tiež zabezpečiť, aby bola RPMN počítaná konzistentne v záujme lepšej porovnateľnosti jednotlivých ponúk. Ide o predpoklady ako to, že úver bol čerpaný okamžite, spotrebiteľ plní svoje zmluvné povinnosti včas a pod. Túto zákonnú požiadavku podľa názoru žalobcu plne napĺňa Zmluva o úvere v čl. IV pričom v rovnakom čl. Zmluvy o úvere sú uvedené aj údaje vstupujúce do výpočtu. Nikde v ZSÚ sa nenachádza požiadavka na uvedenie vzorca výpočtu RPMN. Napokon, uvedený vzorec nie je pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľný a nemá preňho žiadnu výpovednú hodnotu. Výklad ustanovení ZSÚ, v zmysle ktorého sa pod pojmom „predpoklady na výpočet RPMN“ rozumie aj vzorec na jeho výpočet podľa prílohy č. 2 ZSÚ je nutné považovať za výklad contra legem. Zákonodarcu v ZSÚ prísne rozlišuje pojmy vzorec na výpočet RPMN a predpoklady na výpočet RPMN. Ak by mal byť náležitosťou zmluvy o úvere aj vzorec, bola by táto náležitosť uvedená medzi povinnými v § 9 ods. 2 ZSÚ. Žalobca poukázal aj na judikatúru SD EÚ, ktorá preferuje proporcionalitu a primeranosť sankcií, keď uvádza, že „článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.“; tvrdosť sankcií musí byť primeraná závažnosti porušení,

ktoré postihujú, a to najmä zabezpečením skutočne odrádzajúceho účinku, pričom musia rešpektovať všeobecnú zásadu proporcionality“ ... „Za primerané by sa však nemalo považovať, ak v súlade s touto vnútroštátnou právnou úpravou uplatnenie takejto sankcie vyvoláva voči veriteľovi závažné následky v prípade neuvedenia niektorých náležitostí spomedzi náležitostí upravených v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, ako je najmä názov a sídlo príslušného orgánu dohľadu uvedené v článku 10 ods. 2 písm. v) tejto smernice.“ Podľa názoru žalobcu obsahuje zmluva o úvere všetky predpísané náležitosti v zmysle ZSÚ. Žalobca sa ďalej nestotožnil s právnym názorom žalovanej, v zmysle ktorého postupca pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nedodrжал ustanovenie § 53 ods. 9 OZ. Postupca v posudzovanom prípade využil svoje právo zosplatniť pohľadávku a podaním zo dňa 04.12.2017 upozornil žalovanú, že si toto právo uplatňuje. Žalovaná uvedenú listinu prevzala dňa 06.12.2017, čo preukazuje predložená doručka. Nakoľko zo strany žalovanej nedošlo k úhrade omeškaných splátok, postupca podaním zo dňa 21.01.2018 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Žalovaná toto podanie prevzala dňa 24.01.2018, čo preukazuje priložená doručka. Na základe uvedeného považuje žalobca zosplatenie úveru zo strany postupcu za platné a účinné.

6. Žalobca sa v replike vyjadril tiež k otázkam splnenia povinností postupcu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a uviedol, že postupca dodrжал všetky podmienky, ktoré mu ukladá ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB. Žalovaná bola v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaná bola právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaná na úhradu omeškaných splátok a to výzvou zo dňa 04.12.2017, ako aj oznámením o vyhlásení predčasnej splatnosti zo dňa 21.01.2018. V konaní tak bolo preukázané, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda bolo preukázané, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB. Žalobca má tiež za to (napriek tomu, že aktívnu legitímáciu v konaní preukázal oznámením postupcu o postúpení pohľadávky), že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Žalobca zastáva názor, že aj prípadné porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 92 ods. 8 ZoB nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 ZoB, nezakladá občianskoprávnú povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanej, ale administratívnu zodpovednosť postihnuteľnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 ZoB. Žalovaná bola ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 1303 dní, teda súčet všetkých omeškaní žalovanej so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzhľadom k dikcii ust. § 92 ods. 8 ZoB, by preto právny predchodca žalobcu konal v súlade ust. § 92 ods. 8 ZoB (a teda by neporušil bankové tajomstvo) aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu žalovanej nezasielal.

7. Žalobca napokon uviedol, že odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver (t.j. pri posudzovaní bonity) bola zachovaná. V rámci kontraktčného procesu nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti veriteľa. Pri posúdení bonity žalovanej boli do úvahy vzaté všetky dostupné informácie (žiadosť o úver, kde žalovaná deklarovala výšku príjmov a výdavkov, rodinný stav, zamestnávateľa). Výsledkom daného posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver bol jednoznačný záver o jej platobnej spôsobilosti/schopnosti splácať daný úver.

8. Žalovaná v duplike poukázala na skutočnosť, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca zisťoval ďalšiu úverovú zaťaženosť žalovanej prostredníctvom príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch. Aj keď spotrebiteľ veriteľovi poskytne informácie o jeho osobe, nezbavuje to veriteľa povinnosti aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a tieto riadne a s odbornou starostlivosťou zanalyzovať a vyhodnotiť. Veriteľ takto nepostupoval, čím hrubým spôsobom porušil povinnosti podľa ust. § 7 ods. 1 ZSÚ a úver je tak potrebné podľa § 11 ods. 2 ZSÚ považovať za bezúročný a bez poplatkov. Veriteľ navyše nebol oprávnený požadovať jednorazové splatenie úveru. Žalovaná ďalej uviedla, že za výzvu podľa § 92 ods. 8 ZoB nemožno považovať výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti, ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, keďže neobsahuje upozornenie na postup podľa § 92 ods. 8 ZoB.

9. Na výzvu súdu doplnil žalobca, že žalovaná na úver čerpala sumu 2.000,00 Eur, spolu uhradila sumu 2.976,62 Eur, z čoho bolo na istinu započítaných 1.437,84 Eur, na riadny úrok 1.199,13 Eur, na úrok z omeškania 3,84 Eur a na poplatky suma 335,81 Eur. Následne doručil súdu ďalšie podanie, v ktorom spresnil spôsob výpočtu žalovanej sumy a uviedol, že žalovaná po postúpení pohľadávky uhradila žalobcovi sumu 51,55 Eur, ktorá v dôsledku chyby v písaní nebola v žalobe zohľadnená. Po podaní žaloby uhradila ďalej sumu 50,32 Eur. Žalobca v tejto časti zobral žalobu späť. Podaním doručeným súdu dňa 24.05.2021 zobral žalobu späť tiež v časti o zaplatenie sumy 4,02 Eur. O čiastočných späťvzatiach žalobcu rozhodol súd tak, že v tejto časti konanie v súlade s ust. § 145 ods. 2 CSP zastavil. Na prípadný nesúhlas žalovanej by sa neprihliadalo, keďže čiastočné späťvzatia došli súdu skôr ako sa začalo prvé pojednávanie.

10. Súd na prejednanie sporu nariadil pojednávanie na deň 07.06.2021, na ktorom vec v neprítomnosti ospravedlnenej žalovanej prejednal. Súd sa oboznámil s podaniami strán a uviedol prítomnému žalobcovi svoj predbežný právny názor, že je Zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, keďže neobsahuje údaj o výške poslednej splátky a vôbec neuvádza predpoklady na výpočet RPMN, k čomu mu umožnil sa vyjadriť. Žalobca uviedol, že zákonnú požiadavku na uvedenie predpokladov na výpočet RPMN napĺňa článok IV. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde sú tieto predpoklady uvedené. Zákon nie je možné vykladať, a to ani s prihliadnutím na transponovanú smernicu v tom zmysle, že by v zmluve musel byť uvedený vzorec na výpočet RPMN, či doňho dosadené konkrétne veličiny. Pokiaľ ide o údaj o výške poslednej splátky, môže pôsobiť neurčito, keď banka uvedie, že tento bude vypočítaný na základe skutočného priebehu splácania úveru. Takáto úprava však len odzrkadľuje realitu vzťahu medzi bankou a spotrebiteľom a v žiadnom prípade spotrebiteľa neznevýhodňuje. Do celkovej čiastky na úhradu spotrebiteľom vstupovali údaje uvedené v zmluve a to: 84 splátok po 38,70 Eur, mesačné poistné v zmysle článku VII. ods. 13 vo výške 2,49 Eur, poplatok za vedenie úveru 2 Eur mesačne a 40 Eur poplatok za poskytnutie úveru. Spočítaním týchto súm vyjde celková čiastka na úhradu 3667,96 Eur, čo je asi o 0,13 Eur menej než je uvedené v článku IV. zmluvy. Takýto nepatrný rozdiel, navyše zjavne v prospech spotrebiteľa, nemôže mať za následok sankcionovanie veriteľa bezúročnosťou úveru. Z tohto aj vyplýva, že posledná splátka evidentne mala byť v nižšej výške, na čo veriteľ spotrebiteľa priamo v zmluve upozornil.

11. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie týmito listinnými dôkazmi: Zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXXXXXXXXXX, Doplnujúca zmluva k postúpeniu pohľadávok č. XXXXXXXXXXXX, Príloha k zmluve, Zmluva o ČSOB spotrebiteľskom úvere, Žiadosť o poskytnutie úveru, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Oznamenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru s doručenkou, Všeobecné obchodné podmienky, Obchodné podmienky pre ČSOB spotrebiteľské úvery, Sadzobník, Výzva na zaplatenie dlžnej časti, Opakovaná výzva na zaplatenie dlžnej čiastky, Posledná výzva na úhradu pohľadávky s doručenkou, Prehľad splácania, Oznamenie o postúpení pohľadávky, Pokus o zmier s podacím hárkom, Všeobecné poistné podmienky a osobitné poistné podmienky, Platobná história žalovanej. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav veci, pričom vychádzal z ustanovení právnych predpisov účinných v čase uzavretia Zmluvy o úvere a za nesporné považoval tie skutočnosti, ktoré žalovaná nepoprela, ak z dokazovania nevyplývalo niečo iné:

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka je dodávateľom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

20. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Podľa ods. 2 cit. ust. nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

23. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom k 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Podľa § 2 ods. 1 Zákona o bankách, banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

25. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere („Zákon o SÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné

poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

27. Podľa § 2 Zákona o SÚ sa rozumie:

- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,

28. Podľa § 7 ods. 1 a 2 Zákona o SÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

29. Podľa § 9 ods. 2 Zákona o SÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

30. Podľa § 11 ods. 1 Zákona o SÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak:

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

31. Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že žalovaná uzavrela s Veriteľom dňa 07.12.2011 Zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXR, v zmysle ktorej sa Veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 2.000,00 Eur pri pevnej úrokovej sadzbe 14,90 % p.a. a žalovaná sa zaviazala ho splatiť v 84 mesačných splátkach. Ohľadom výšky splátky obsahovala Zmluva nasledovnú úpravu: „Prvá až predposledná anuitná splátka je vo výške 38,70 Eur; posledná anuitná splátka bude bankou vypočítaná na základe priebehu splácania úveru. Splatnosť splátok bola vždy k 20. dňu v mesiaci, s konečnou splatnosťou úveru dňa 20.12.2018. Zmluva o úvere obsahovala ďalej údaj o celkovej výške nákladov: 3.668,10 Eur, údaj o RPMN banky vo výške 21,28 % a o priemernej RPMN na trhu vo výške 18,29 %. Zo žiadosti o poskytnutie úveru považuje súd za preukázané, že Veriteľ pred uzavretím Zmluvy zisťoval výšku príjmu žalovanej a jej sociálnu situáciu (rodinný stav, zabezpečenie

bývania, druh zamestnania a dobu trvania zamestnaneckého pomeru), teda si splnil povinnosti podľa § 7 ZSÚ.

32. Medzi stranami je nesporné, že žalovaná úver čerpala v dohodnutej výške 2.000,00 Eur, avšak nesplácala ho riadne a včas (do dňa vyhlásenia rozsudku zaplatila 3.082,51 Eur) a teda svoju povinnosť v zmysle Zmluvy o úvere nesplnila. Zo žalobcom predložených listín: Výzva na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 16.10.2017, Opakovaná výzva na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 03.11.2017 a Posledná výzva na úhradu pohľadávky zo dňa 04.12.2017 (s doručenkou) súd zistil, že Veriteľ žalovanú vyzval na zaplatenie dlhu zo Zmluvy o úvere, s ktorým bola v omeškaní. Súčasne ju upozornil, že ak k úhrade nedôjde, bude úver vyhlásený za splatný. Poslednú výzvu žalovanej doručil dňa 06.12.2017. Zo žalobcom predloženého Oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zo dňa 21.01.2018, ktoré bolo žalovanej doručené dňa 24.01.2018 (ako vyplýva z doručanky) súd zistil, že Veriteľ žalovanej doručil oznámenie o predčasnej splatnosti úveru zo Zmluvy o úvere, pričom ju informoval o tom, že vyhlásil jej dlh zo Zmluvy za splatný a vyzval ju na jeho bezodkladnú úhradu. Súd uzavrel, že Veriteľ platne vyzval žalovanú na úhradu jej dlhu po splatnosti a následne pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti, pričom obe zásielky riadne doručil žalovanej.

33. Veriteľ a žalobca uzavreli dňa 10.12.2018 Zmluvu o postúpení pohľadávok č. XXXXXXXXXXXX, ktorou došlo k postúpeniu pohľadávky zo Zmluvy o úvere na žalobcu. Súd sa zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný, pretože jeho právny predchodca ako banka splnil povinnosti uložené mu v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách predtým, ako pohľadávky zo Zmluvy o úvere postúpil na žalobcu. Súd nezdieľa názor žalovanej, že by ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadovalo pre platnosť postúpenia, aby bola žalovaná ako klient banky pred postúpením písomne upozornená zvláštnym upozornením na jej omeškanie s úhradou a že by až po tom bolo možné bankovú pohľadávku postúpiť. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že Veriteľ žalovanú písomne vyzval Oznámením o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru na úhradu celého zosplatneného dlhu, pričom úhrada mala byť vykonaná bezodkladne po doručení Oznámenia (24.01.2018), a žalovaná napriek tomu k dátumu postúpenia (10.12.2018) bola nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením tohto svojho splatného peňažného záväzku. Podmienky stanovené v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách tak boli splnené.

34. Následne pristúpil súd k preskúmaniu uzavretej Zmluvy o úvere. I keď Zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), je zrejmé, že predmetná Zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovanú je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala na rozdiel od Veriteľa v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah založený Zmluvou o úvere je preto potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah žalobcu/Veriteľa a žalovanej založený Zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv) a ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností).

35. Uzavretú Zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim Zákona o SÚ, v znení účinnom ku dňu uzavretia spornej Zmluvy, keďže spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (o.i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Pokiaľ ide o spornú Zmluvu, žalovaná má s poukazom na § 2 písm. a) postavenie spotrebiteľa, keďže nebolo v konaní preukázané (a ani samotným žalobcom tvrdené), že úver bol žalovanej poskytnutý na účel zamestnania, povolania, resp. podnikateľskú činnosť a právny predchodca žalobcu má s poukazom na § 2 písm. b) postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalovanou vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

36. Vyhodnotením vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že Zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako tieto určuje ustanovenie § 9 ods. 2 Zákona o SÚ.

37. Zmluva o úvere v rozpore s § 9 ods. 2 písm. k) ZSÚ neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch všetkých splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keď udáva len, že prvá až predposledná splátka je vo výške 38,70 Eur. Údaj o výške poslednej splátky v Zmluve úplne absentuje s tým, že má byť dopočítaný na základe „priebehu splácania úveru“. Na to, aby bola Zmluva o úvere v súlade s požiadavkou § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o SÚ, síce postačuje, aby uviedla jediný údaj o celkovej výške splátky, ktorú je žalovaný povinný platiť (teda bez rozpisu na istinu, úrok a poplatky, ako judikoval i Najvyšší súd SR), to však len za predpokladu, že sa táto výška splátky v čase nebude meniť, t.j. že výška všetkých splátok bude identická. Nemôže byť preto v súlade so zákonom taká prax veriteľa, ktorý v Zmluve o úvere zámerne neuvedie výšku poslednej splátky, takže spotrebiteľ nemôže v čase podpisu Zmluvy vedieť, akú výšku poslednej splátky bude platiť a teda aká má byť celková výška jeho platieb Veriteľovi.

38. V Zmluve tiež nie je uvedená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZSÚ, a to predpoklady na výpočet RPMN. Zo Zmluvy nie je nijakým spôsobom zistiteľné, ktoré konkrétne údaje Veriteľ použil na výpočet celkovej čiastky na úhradu spotrebiteľom, teda či je tam okrem mesačných splátok (z toho je otázna výška poslednej splátky) zahrnutý poplatok za poskytnutie úveru, poplatok za vedenie úveru či mesačné poistné a v akej výške. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 písm. j) uvádza výslovne „uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov“, potom nemožno prisvedčiť žalobcovi, ktorý má za to, že tieto predpoklady uvádzať v Zmluve nie je potrebné, pretože vyplývajú zo zákona. Naopak, zákon vyžaduje tieto predpoklady v každom jednotlivom prípade „uviesť“, čo nemožno vykladať inak ako povinnosť napísať, vymenovať ich priamo v texte zmluvy alebo jej súčasti, pretože len tak si bude môcť spotrebiteľ overiť správnosť výpočtu celkovej čiastky na úhradu a RPMN. Súd dodáva, že v posudzovanom prípade sa mu ani pri použití rôznych kombinácií vstupných údajov o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich zo Zmluvy nepodarilo dospieť k rovnakému výsledku ako Veriteľ v Zmluve o úvere (3.668,10 Eur).

39. Keďže Zmluva o úvere:

- a) vôbec neuvádza výšku splátky č. 84, ktorá zrejme mala byť odlišná od splátok č. 1-83,
- b) neuvádza všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov,

sú splnené podmienky stanovené v ust. § 11 Zákona o SÚ a poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná tak bola povinná vrátiť žalobcovi / Veriteľovi len sumu poskytnutej istiny vo výške 2.000,00 Eur. Ako vyplýva z nesporných tvrdení žalobcu, žalovaná na úhradu svojich dlhov zo Zmluvy uhradila celkom 3.082,51 Eur, teda zjavne viac, ako bola povinná. Súd vzhľadom na uvedené žalobu zamietol, a to aj s poukazom na skutočnosť, že z úhrad vykonaných nad rámec dlhu žalovanej bol bezpochyby uspokojený aj nárok žalobcu na úhradu úroku z omeškania. Ďalšími tvrdeniami žalovanej ohľadom väd uzavretej Zmluvy sa súd nezaoberal, pretože to v konaní nebolo potrebné a preto hospodárne (nemohlo by to na výsledku sporu nič zmeniť).

40. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd kombinoval kritériá pre priznanie náhrady uvedené vyššie, t.j. úspech v konaní a zavinenie jeho zastavenia. V zastavenej časti konania bolo zastavenie v rozsahu 51,55 Eur zavinené žalobcom administratívnou chybou pri koncipovaní žaloby a v časti 54,34 Eur bola žaloba vzatá späť pre úhradu pohľadávky po podaní žaloby, avšak súd nemôže nezohľadniť, že by žaloba bola v tejto časti zamietnutá pre vyššie konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť Zmluvy o úvere, t.j. že žalovaná síce zaplatila žalovanú sumu, ale celkom zjavne nad rámec svojich povinností. V zastavenej časti konania priznal súd nárok na náhradu trov žalovanej v celosti, pretože tak to zodpovedalo spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi stranami. Vo zvyšku bola žaloba zamietnutá, úspešná teda bola žalovaná, preto jej súd priznal plný nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a. neboli splnené procesné podmienky,
- b. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c. rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e. súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g. zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).